

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-02- Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS 2001 M. GEGUŽĖS 14 D. NUTARIMO NR. 543 PAKEITIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo keičiamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (toliau – Taisyklės).

Nutarimo projekto tikslas – patikslinti Taisyklės atsižvelgus į pasikeitusias Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (toliau – BSI) nuostatas, taip pat suderinti Taisyklių ir Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14-1 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“ (toliau – SVM), nuostatas.

Redakcinio pobūdžio Taisyklių pakeitimai susiję su BSI, Strateginio valdymo įstatymo ir SVM pakeitimais (atsisakant perteklinių ir netekusių prasmės nuostatų arba papildant naujomis). Dėl to patikslinti Taisyklių 2, 5, 6, 7, 17, 18, 20, 42, 58 punktai ir pripažįstamas netekusiu galios 62.5 papunktis.

Taisyklių 58.1 papunktis patikslintas, kad valstybės biudžeto asignavimų valdytojai programų sąmatas keičia pateikę Finansų ministerijai finansų ministro patvirtintos formos pažymas apie valstybės biudžeto asignavimų pakeitimus, kai tie pakeitimai daromi ne tik pagal įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, bet ir pagal finansų ministro įsakymus. Toks keitimas siūlomas atsižvelgiant į 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 4 punkte Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai suteiktą teisę, asignavimų valdytojams patvirtinus pažangos priemones, persikirstyti šio įstatymo 11 priede numatytas pažangos lėšas pažangos priemonėms įgyvendinti tarp šio įstatymo 11 priede nurodytų ministerijų. Šis įgaliojimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 32 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą“ suteiktas Finansų ministerijai. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siekiant persikirstyti pažangos lėšas asignavimų valdytojams, rengiami finansų ministro įsakymai.

Pagal galiojančias Taisyklių 59 ir 60 punktų nuostatas, pakeitus asignavimų išlaidoms pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį, galima, bet neprivaloma atitinkamai tikslinti programų sąmatą ir ne anksčiau kaip likus 7 darbo dienoms iki biudžetinių metų pabaigos skirti lėšų pirmiausia tiems įsiskolinimams, dėl kurių suėjęs apmokėjimo terminas, padengti iš bendros patvirtintų asignavimų išlaidoms ekonomijos, nekeičiant patvirtintų programų sąmatų ir neatsižvelgiant į asignavimų paskirstymą pagal funkcijas ir programas. Atsižvelgus į panaikintas BSI 6 straipsnio nuostatas, kurioms įgyvendinti buvo taikomos Taisyklių 59 ir 60 punktų nuostatos, ir į tai, kad pagal minėtų Taisyklių punktų nuostatas asignavimų valdytojai netikslina programų sąmatų, dėl ko iškreipiama suplanuotų atitinkamoms programoms (priemonėms) asignavimų sandara ir sudaromos prielaidos klaidingiems programos sąmatose suplanuotiems asignavimams (jų palyginamumui), kas neleidžia užtikrinti biudžeto vykdymo ataskaitų teisingumo, siūloma minėtus punktus pripažinti netekusiais galios.

Atsižvelgiant į tai, kad asignavimų valdytojams, programų sąmatose planuojantiems lėšas nepavaldžiai nebiudžetinei įstaigai, kuri priskiriama viešojo sektoriaus subjektams, kyla klausimų, kaip planuoti lėšas minėtoms įstaigoms, Taisyklėse siūloma aiškiau nustatyti, kaip programų sąmatose planuoti lėšas ir pavaldžioms, ir nepavaldžioms įstaigoms, ir kitiems subjektams. Taisyklių 13 punkte siūloma nustatyti, kad lėšos programų sąmatose planuojamos biudžetinei įstaigai ir (arba) kitam subjektui, kuris priklauso tai pačiai viešojo sektoriaus subjektų grupei, – detalizuojant pagal ekonominę klasifikaciją, o nepavaldžiai biudžetinei įstaigai ir (arba) kitam subjektui, kuris priklauso kitai viešojo sektoriaus subjektų grupei arba nepriskiriamas viešojo sektoriaus subjektams, – nedetalizuojant pagal ekonominę klasifikaciją.

Dėl tos pačios priežasties – siekiant aiškumo asignavimų valdytojams, Taisyklių 61 punkte patikslinama, kad asignavimų valdytojas, pagal BSI 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą skirdamas biudžeto lėšų nepavaldžiai biudžetinei įstaigai ir (arba) kitam subjektui, kuris priklauso kitai viešojo sektoriaus subjektų grupei nei šis asignavimų valdytojas arba nepriskiriamas viešojo sektoriaus subjektams, pasirašo su juo biudžeto lėšų naudojimo sutartį.

Siekiant sumažinti administracinę naštą asignavimų valdytojams, kuriems Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme suteiktos teisės iš jiems numatytų asignavimų paskirstyti lėšas savivaldybėms ir (arba) kitiems asignavimų valdytojams, Taisyklės siūloma papildyti 62.7 papunkčiu ir nustatyti, kad asignavimų valdytojui paskirstant minėtas biudžeto lėšas savivaldybėms ir (arba) kitiems asignavimų valdytojams darbo užmokesčiui didinti, biudžeto lėšų naudojimo sutartis nepasirašoma.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2021 m. lapkričio 17 d. posėdžio protokole Nr. 141-P-30 pateiktą pasiūlymą – Finansų ministerijai nedelsiant priimti sprendimus dėl prevencinių ir kontrolės priemonių stiprinimo, siekiant suvaldyti nekintančias žymaus asignavimų valdytojų išlaidų augimo ketvirtąjį metų ketvirtį tendencijas, Taisyklės papildytos 64 punktu, pagal kurį asignavimų valdytojai, per ketvirtąjį metų ketvirtį norėdami panaudoti asignavimų sumą, 10 procentų viršijančią šiam ketvirčiui metų pradžioje suplanuotą išleisti asignavimų sumą, turi gauti Finansų ministerijos pritarimą.

Atsižvelgiant į tai, kad pagal SVM nuostatas visų projektų, nepriklausomai nuo jų finansavimo šaltinio, įgyvendinimui taikomi vienodi reikalavimai, Taisyklės siūloma papildyti 65 punktu ir jame nustatyti, kad įgyvendinant investicijų projektus turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas, kurio sąlygas nustato finansų ministras. Pažymėtina, kad iš Europos Sąjungos lėšų finansuojamiems investicijų projektams toks reikalavimas nustatytas Europos Sąjungos reglamentuose, o iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamiems investicijų projektams tokio reikalavimo teisės aktuose šiuo metu nėra.

Nutarimo projektas buvo teiktas išvadoms gauti visoms ministerijoms ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, ir argumentai dėl jų pateikti derinimo pažymoje.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, Europos Sąjungos teisei.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje, kur pastabas ir pasiūlymus gali teikti visi suinteresuoti asmenys ir institucijos.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Biudžeto departamento (direktorė Daiva Kamarauskienė, tel. 239 0130) Valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo skyriaus vedėja Daiva Žibutienė (tel. 219 9334, el. p. daiva.zibutiene@finmin.lt) ir vyriausioji specialistė Dalia Raudeliūnienė (tel. 239 0182, el. p. dalia.raudeliuniene@finmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 9 lapai.
2. Nutarimo projekto derinimo pažyma, 6 lapai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė